

ETICKÝ KÓDEX ŽIAKA

Školy umeleckého priemyslu, Vodárenská 3, Prešov

Príloha č. 4 Školského poriadku/2026

<i>Organizácia</i>	Škola umeleckého priemyslu, Vodárenská 3, Prešov
<i>Adresa</i>	Vodárenská 3, 080 01 Prešov
<i>Štát</i>	Slovenská republika
<i>Právna forma</i>	rozpočtová organizácia
<i>Štatutárny organ</i>	Bc. Mgr. Ingrid Šoltysová
<i>Vnútorný predpis, druh číslo</i>	IS/32026
<i>Vypracovala</i>	PhDr. Natália Prostredná, PhD
<i>Predložila</i>	Ing. Katarína Karľová
<i>Schválil</i>	Bc. Mgr. Ingrid Šoltysová
<i>Počet strán celkom</i>	6
<i>Počet príloh</i>	1
<i>Počet strán príloh</i>	1
<i>Dátum vypracovania</i>	31.8.2026
<i>Dátum revidovania</i>	-
<i>Dátum schválenia zriadovateľom</i>	-
<i>Dátum účinnosti</i>	1.9. 2026
<i>Výtlačok číslo</i>	1

Článok 1

Úvodné ustanovenia

1. Etický kódex žiaka Školy umeleckého priemyslu v Prešove (ďalej len „etický kódex“) vyjadruje základné hodnoty, princípy a pravidlá etického správania žiakov školy.
2. Etický kódex vychádza z princípov rešpektu k ľudskej dôstojnosti, slobode, rovnosti, zodpovednosti, tolerancii, čestnosti, tvorivosti a vzájomnej spolupráce.
3. Etický kódex je súčasťou školského poriadku a vzťahuje sa na správanie žiaka v škole, na školských podujatiach, počas praktického vyučovania, exkurzií, súťaží, stáží, odborných aktivít a ďalších činností organizovaných školou.
4. Ustanovenia etického kódexu sa primerane uplatňujú aj pri elektronickej komunikácii a pri konaní na sociálnych sieťach, ak toto konanie súvisí so školou, jej žiakmi alebo zamestnancami a zasahuje do práv alebo oprávnených záujmov osôb.

Článok 2

Základné hodnoty žiaka školy

Žiak školy sa riadi najmä týmito hodnotami:

- a) **úcta k človeku** – rešpektuje dôstojnosť, osobnosť a práva každého človeka,
- b) **zodpovednosť** – zodpovedá za svoje konanie, rozhodnutia a ich dôsledky,
- c) **čestnosť a integrita** – nekoná podvodne, neprivlastňuje si cudziu prácu ani cudzie myšlienky,
- d) **tolerancia** – rešpektuje odlišnosť názorov, osobností, schopností a životných skúseností iných,
- e) **spravodlivosť** – usiluje sa o férové a nediskriminačné správanie,
- f) **tvorivosť** – rozvíja vlastný tvorivý potenciál a rešpektuje tvorivosť druhých,
- g) **spolupráca** – prispieva k vytváraniu kultivovaného a bezpečného školského prostredia,
- h) **zodpovedný vzťah k slobode** – chápe slobodu prejavu a tvorby ako právo spojené so zodpovednosťou za jej využívanie.

Článok 3

Úcta a rešpekt vo vzájomných vzťahoch

1. Žiak komunikuje so spolužiakmi, pedagogickými a odbornými zamestnancami a ostatnými zamestnancami školy slušne, vecne a s rešpektom.
2. Žiak sa vyhýba:
 - ponižovaniu a zosmiešňovaniu,
 - urážaniu,
 - vyhrážaniu,
 - šíreniu nenávisti,
 - diskriminácii,
 - sexuálnemu obťažovaniu,
 - psychickému alebo fyzickému násiliu,
 - zámernému vylučovaniu jednotlivca z kolektívu.
3. Odlišný názor nie je dôvodom na osobný útok. Žiak rozlišuje medzi **kritikou názoru, tvorby alebo postupu** a útokom na osobu.
4. Žiak rešpektuje osobné hranice druhých a prihliada na ich dôstojnosť a súkromie.

Článok 4

Umelecká tvorba a tvorivá sloboda

1. Škola je priestorom pre slobodné umelecké vyjadrenie, experiment, kritické myslenie a hľadanie vlastného tvorivého prejavu.
2. Sloboda umeleckého prejavu však nezbuďuje žiaka zodpovednosti za spôsob, akým zasahuje do práv a dôstojnosti iných osôb.
3. Žiak rešpektuje tvorivú prácu spolužiakov a pedagogických zamestnancov.
4. Kritika umeleckého diela má byť vecná, argumentovaná a vedená spôsobom, ktorý neponižuje jeho autora.
5. Žiak sa usiluje vytvárať prostredie, v ktorom je možné urobiť tvorivú chybu, experimentovať a prijímať konštruktívnu kritiku bez strachu z ponižovania.

Článok 5

Autorské práva a akademická a tvorivá česťnosť

1. Žiak rešpektuje autorské práva a práva duševného vlastníctva.
2. Za svoje vlastné dielo nevydáva cudziu tvorbu, návrh, fotografiu, text, ilustráciu, hudbu, video, dizajn alebo iný tvorivý výstup.
3. Pri použití cudzieho diela alebo jeho časti uvádza autora a zdroj v rozsahu požadovanom príslušnými pravidlami alebo pokynmi vyučujúceho.
4. Žiak nepoužíva cudziu tvorbu bez oprávnenia spôsobom, ktorý by mohol zasiahnuť do práv autora.
5. Za neetické sa považuje aj vydávanie práce vytvorenej inou osobou za vlastnú.

Článok 6

Používanie umelej inteligencie

1. Žiak môže využívať nástroje umelej inteligencie v súlade s pravidlami školy a pokynmi pedagogického zamestnanca.
2. Použitie umelej inteligencie nesmie viesť k vydávaniu cudzieho alebo automaticky vytvoreného obsahu za vlastnú tvorivú prácu žiaka, ak to nie je v súlade so zadáním.
3. Ak pedagogický zamestnanec požaduje uvedenie použitia umelej inteligencie, žiak je povinný túto skutočnosť transparentne uviesť.
4. Žiak je zodpovedný za obsah a výsledok práce, ktorú odovzdáva, aj v prípade, že pri jej tvorbe využil nástroj umelej inteligencie.
5. Žiak nevkladá do verejne dostupných nástrojov umelej inteligencie osobné údaje, dôverné informácie ani materiály iných osôb bez príslušného oprávnenia.

Článok 7

Sociálne siete a digitálna komunikácia

1. Žiak používa sociálne siete a digitálne komunikačné prostriedky tak, aby nezasahoval do dôstojnosti, súkromia a práv iných osôb.
2. Bez súhlasu dotknutej osoby nezverejňuje jej fotografie, videá, zvukové záznamy alebo iný obsah osobnej povahy, ak na ich zverejnenie nemá právny základ alebo oprávnenie.
3. Žiak nevytvára ani nešíri obsah, ktorého účelom je zosmiešniť, ponižovať, zasiať alebo poškodiť inú osobu.
4. Za eticky neprípustné sa považuje aj vytváranie falošných profilov alebo iného digitálneho obsahu s cieľom poškodiť inú osobu.

5. Žiak si uvedomuje, že digitálna komunikácia má rovnakú etickú zodpovednosť ako komunikácia v osobnom kontakte.

Článok 8

Ochrana pred šikanovaním a kyberšikanovaním

1. Žiak nesmie šikanovať, kyberšikanovať ani inak systematicky ponižovať alebo zastrašovať inú osobu.
2. Žiak, ktorý sa dozvie o závažnom šikanovaní alebo inom ohrozujúcom správaní, by mal túto skutočnosť oznámiť pedagogickému alebo odbornému zamestnancovi školy.
3. Pomoc spolužiakovi v ohrození sa považuje za prejav občianskej a osobnej zodpovednosti.
4. Škola vytvára prostredie, v ktorom môže žiak požiadať o pomoc bez obavy z ponižovania alebo odvety.

Článok 9

Vzťah žiaka k pedagogickým a odborným zamestnancom

1. Žiak rešpektuje pedagogických a odborných zamestnancov ako osoby vykonávajúce profesionálnu pedagogickú alebo odbornú činnosť.
2. Nesúhlas s rozhodnutím, hodnotením alebo pedagogickým postupom môže žiak vyjadriť slušne a vecne.
3. Žiak má právo položiť otázku, vyjadriť názor a požiadať o vysvetlenie hodnotenia alebo rozhodnutia.
4. Uplatnenie práva na kritiku nesmie byť spojené s urážaním, vyhrázaním, ponižovaním alebo šírením nepravdivých tvrdení.

Článok 10

Zodpovednosť za spoločné prostredie

1. Žiak chráni majetok školy, spolužiakov a ďalších osôb.
2. Pri práci v ateliéroch, odborných učebniach a dielnach dodržiava pravidlá bezpečnosti a pokyny pedagogických zamestnancov.
3. S materiálmi, technickým vybavením, umeleckými dielami a školskými priestormi zaobchádza zodpovedne.
4. Žiak svojím konaním úmyselne ani z nedbanlivosti neohrozuje zdravie a bezpečnosť iných osôb.

Článok 11

Konflikt a riešenie sporov

1. Konflikt sa žiak usiluje riešiť prednostne priamou, pokojnou a vecnou komunikáciou.
2. Ak konflikt nie je možné vyriešiť priamo, žiak môže požiadať o pomoc triedneho učiteľa, pedagogického alebo odborného zamestnanca, prípadne vedenie školy.
3. Odplatné konanie, zastrašovanie alebo verejné ponižovanie osoby po konflikte je v rozpore s etickými princípmi školy.
4. Cieľom riešenia konfliktu je podľa možnosti obnoviť rešpektujúce vzťahy a bezpečné prostredie školy.

Článok 12

Zodpovednosť za porušenie etického kódexu

1. Porušenie etického kódexu sa posudzuje podľa závažnosti, okolností, veku a osobnej situácie žiaka a podľa následkov jeho konania.
2. Ak konanie žiaka predstavuje zároveň porušenie školského poriadku, postupuje sa podľa príslušných ustanovení školského poriadku.
3. Etický kódex nesmie byť vykladaný spôsobom, ktorý by žiakovi odnímal právo na zákonom garantovanú slobodu prejavu, právo na ochranu osobnosti alebo právo na spravodlivé posúdenie jeho konania.
4. Pri riešení porušenia etického kódexu sa prihliada na výchovný charakter opatrenia a na potrebu predchádzať opakovaniu nevhodného správania.

Článok 13

Záverečné ustanovenia

1. Etický kódex je prílohou školského poriadku Školy umeleckého priemyslu v Prešove.
2. Etický kódex bol prerokovaný v pedagogickej rade a s príslušnými orgánmi školskej samosprávy v súlade s postupom ustanoveným pre školský poriadok.
3. Žiaci a ich zákonní zástupcovia sú s etickým kódexom preukázateľne oboznámení.
4. Etický kódex nadobúda účinnosť dňa 1. 9. 2026.

V Prešove dňa 31. 8. 2026

Bc. Mgr. Ingrid Šoltysová
riaditeľka školy

Príloha č. 1 k Etickému kódexu žiaka:

Potvrdenie o oboznámení žiaka s Etickým kódexom žiaka ŠUP Prešov

PRÍLOHA č. 1 k Etickému kódexu žiaka
POTVRDENIE O OBOZNÁMENÍ ŽIAKOV S ETICKÝM KÓDEXOM ŽIAKA

Trieda:

Školský rok:

Triedny učiteľ/učiteľka:

Podpisom žiak potvrdzuje, že bol oboznámený s obsahom **Etického kódexu žiaka Školy umeleckého priemyslu, Vodárenská 3, Prešov**, porozumel jeho základným ustanoveniam a bol informovaný o potrebe dodržiavať pravidlá a zásady v ňom uvedené.

Por. č.	Meno a priezvisko žiaka	Dátum	Podpis žiaka
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			
21.			
22.			
23.			
24.			
25.			
26.			
27.			
28.			
29.			
30.			
31.			
32.			
33.			
34.			
35.			

V Prešove dňa: Triedny učiteľ/učiteľka (meno a priezvisko):